

הכתרת

גליון מס' 28

ניסן

תשס"ז

מיועד בעיקר לאברכים בעצמם.

תגובות ותרומות ניתן לשלוח למערכת 'הכתרת'
ת.ד. 57375 ירושלים.

הזכויות לא שמורות, מצוה לצלם, לתרגם ולהפיץ.

לקט מאמרים לחיזוק הצניעות

"ומקום פה עמדי לעורר על ענין מכאיב ומבהיל שטועים בו רבים... יש הנמנעים מלדבר בזה מטעמי צניעות. שומו שמים! בדור פרוץ וירוד בכל הענינים, בהלבשה... בריש גלי ולא יתבוששו, ולדבר בעניני קדושה וצניעות זהו נגד הצניעות! היש לך הטעיית היצר גדולה מזו?" (הגר"א קוטלר זצ"ל)

הרה"ג רבי יעקב הלל שליט"א

ראש ישיבת אהבת שלום

(בכנס בקרית ספר, טבת תשס"ז)

חז"ל אומרים מהותה של האשה היא צניעות. האשה נבראה ממקום צנוע ועל כל אבר שברא בה הקב"ה היה אומר היי אשה צנועה היי אשה צנועה. צניעות זהו יסוד הכל, כל מעלותיה של האשה נמדדות לפי צניעותה.

ומאידך, דרכי הגויים החודרים אלינו, הן היפך הצניעות. עשוי אומר הנה אנוכי הולך למות, כי עשוי יודע שבעצם הוא רק גוף, אין לו נשמה אלקית חלק אלוך ממעל, והגוף הולך לקבר, לכן אצל הגויים הכל חיצוניות, להבליט את החיצוניות, לגדל ולפתח את החיצוניות לשפר ולייפות את החיצוניות, אבל אצלנו, יש לנו נשמה חלק אלוך ממעל, נשמה זו אותה אנו רוצים לטפח, בתורה ומצוות ומעשים טובים, ואילו היחס אל החיצוניות הוא בהיפך, ככל שהחיצוניות בטילה, מכוסה ואינה מובלטת, כך הפנימיות גדילה ועולה, וככל שמבליטים את החיצוניות, הפנימיות היא בסכנה ח"ו.

אין לנו חילול וחורבן הקדושה כמו הגוף של האדם כשמתחלל, כשנהיה חולין. מצאנו בכמה מקומות שגוף האדם נדמה לספר תורה, אנו צריכים להחשיב את עצמנו באמת כספר תורה ולכבד את עצמנו ככבוד ספר תורה. כבוד ה' תלוי בדבר הזה! אמרו במדרש על צפנת בת פניאל שהיתה בת כהן גדול וחללו אותה וביזו אותה, התעללו בה עד שלקחו אותה למכור בשוק, והלבישו אותה שבעה חלוקים והתחילו להוריד אחד אחרי השני עד שלבסוף היא קרעה את החלוק וצעקה "ומה תעשה לשמך הגדול", רואים דבר נפלא, חילול קדשי עם ישראל זהו חילול שמו הגדול! כשגוף של ישראל נעשה חולין אין לך חילול שמו הגדול יותר מזה.

אסיים בפירוש שראיתי בספרו של רבי רפאל ברדוגו, על הפסוק סדין עשתה ותמכור וחגור נתנה לכנעני. הוא מפרש כך, היא היתה צריכה למכור בחנות לפרנסת ביתה, אך אי"ו צנוע שאשה תתראה בפני האנשים, לכן סדין עשתה, פירסה סדין ועמדה מאחוריו, ותמכור, אך כיצד תקבל את המעות מהקונים, וכי תפשוט את ידה, והלא המסתכל באצבע קטנה של אשה וכו', לכן וחגור נתנה לכנעני, היא פשטה החוצה חגור, ולתוכו נתן הקונה את התשלום, ושוב משכה את החגור אל מאחורי הסדין. אני מודה שהפירוש הזה לצערינו אינו לפי ערך הדור שלנו, אך אם פעם היו בעם ישראל כאלו מושגים של צניעות, צריכים אנו לפחות לשאוף, לדעת מה תובעים מאיתנו, לאן צריכים להגיע. עלינו להבין שכל עתידנו תלוי בדבר הזה! ה' יזכנו אנחנו וכל זרענו לחיות בדרך הצניעות של אבותינו לעולם אכ"ו.

יעקב אבינו שלח לומר לעשיו עם לבן גרתי, מביא רש"י עם לבן הרשע גרתי ותרי"ג מצוות שמרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים. וצריך להבין מהי התוספת "ולא למדתי ממעשיו הרעים" אחר שכבר אמר "ותרי"ג מצוות שמרתי". ויש לבאר שהכוונה היא למדות והנהגות בעניני רשות, בשטח אפור, כשהדברים אינם ברורים שחור ע"ג לבן, בשטח הזה הנסיונות הם הכי קשים, וע"ז אמר יעקב אבינו ולא למדתי ממעשיו הרעים.

וזהו הנסיון הגדול במשך כל הדורות, ובפרט בדורנו, ההתמודדות בעניני רשות. מותקפים אנו מבית ומחוץ בכל מיני אופנים בהשפעת תרבות יון, בדברים שאינם בדוקא נוגעים אם להניח תפילין או לא, אם ללמוד תורה ולשמור שבת, אלא בדברים מאד דקים ומאד עדינים. כשמדברים על צניעות זה לא רק הלכות צניעות, אורך השמלה והשרוול וגובה הצוארון, צניעות זוהי סוגיא עמוקה ונפלאה אשר כל תנועה מוגדרת בה, איך יושבים ואין עומדים, איך הולכים ואיך מדברים. הדברים האלו נקלטים מהסביבה כ"כ בקלות בכל מיני אופנים בכל הציבור. כמעט ואין בית שאינו נגוע בכל מיני השפעות מסוג זה, ואין שמים על לב, כיון שהכל תקין על פי ההלכה, בבחינת נבל ברשות התורה, הכל בהכשר הבר"ץ... אבל למעשה מחלחלים פנימה כל מיני השפעות, כל מיני עלונים, כל מיני דברים שלא עולה על דעת אנשים שהם צריכים הסכמה והשגחה, וזוהי הטעות, שהרי עתוני הפרסומת מלאים בכל מיני דברים, סוגי תכשיטים, סוגי פאות וכד', הכל היפך הצניעות של דרכי היהדות. שם העלון חרדי, בהכשר, אין שם תמונות תועבה, אבל למעשה זה משחית והורס את הכל עד היסוד.

היונים גזרו שהנכנסת לחופה תלקח להגמון תחילה, ואנו שואלים את עצמנו מה זה שייך אלינו, אך לצערנו ישנם אצלנו דברים שהם בבחינת נלקחת להגמון תחילה. כל מיני השפעות ומושגים של טומאה מחלחלים ונכנסים, ואין שמים על לב מהיכן באות אלו ההשפעות. וכבר ישנם אנשים שהשכל שלהם נבנה על תרבות יון, והם לומדים בישיבות ובבית יעקב, כיון שהדברים האלו בעוה"ר נפוצים ופרוצים ואין השגחה מספקת.

ברוך ה' כאן בארץ ישראל ובפרט אצל החרדים אין לנו חשש של התבוללות כמו שיש בחו"ל שמתבוללים בין הגויים, אבל ישנו אצלנו חשש מסוכן יותר, הנקרא התבוללות פנימית. בין שומרי תורה ומצוות ישנן היום דרגות שונות, ומה שכשר במדרגה זו אינו כשר במדרגה אחרת, בדברים הללו צריכים התבוננות עמוקה מאד להזהר בהם.

דרישות תרומות באופן חד פעמי, לצורך הקמת חנות לבגדי נשים ע"פ ההלכה (בהסכמת והכוונת הרבנים שליט"א, ללא מטרת רווח) טל' 08-9297526.
-וכל הנטפל לעושי מצוה כעושי מצוה-
נ.ב. המוסרות שיעורים בנושא המעוניינות לסייע בהתרמה, תוכלנה לקבל את אישור הרבנים ופרטים נוספים בטל' הנ"ל.

יהודי יקר! עלון הכתר עומד בפני סגירה מחוסר תקציב.
אנא! הרם תרומתך בעין יפה והיה שותף בחיזוק הצניעות.
(בתרומה מעל 100 ש"ח ניתן להזכיר שם בעלון).
ניתן לפנות לטל' 02-5022132.

במה לצניעות

לכבוד מערכת "הכתר"

ראשית, ישר כוח על יוזמתכם בהדפסת עלון בנושא הצניעות, ועל התוכן הנפלא.

רציתי להעיר על נקודה מסוימת שלדעתי טועים בה רבים, אנשים ונשים. והיא, שישנם הטוענים מדוע על נשינו לדקדק בצניעותן בהקפדה יתירה כדי להימנע מלהכשיל אנשים, שהגברים שזה מפריע להם ומכשיל אותם יעבדו על עצמם שלא יסתכלו ועי"ז ימנעו מלהכשיל. מדוע עלינו לדאוג לאותו שאינו נזהר, לכאורה איהו דאזיק אנפשיה ומה זה קשור לאשה.

אך תשובתם בצידם היא גמ' ערוכה במס' סוטה (כב.) דאמר ר' יוחנן למדנו יראת חטא מבתולה וכו' דר' יוחנן שמעה לה היא בתולה דנפלה אפה וקאמרה רבש"ע בראת גן עדן ובראת גהינום, בראת צדיקים ובראת רשעים, יה"ר מלפניך שלא יכשלו בי בני אדם. ובודאי שאם התפללה כך זה רק אחר שעשתה כל טצדקי דאית לה לדקדק בצניעות, דאל"כ הוי כתפילת שוא, דהיא לא שומרת על עצמה ומן השמים ישמרו? ומ"מ אחר כל זה עדיין התפללה כנ"ל. א"כ רואים מפורש בגמ' שהשקפה הנכונה היא שהאשה צריכה להזהר בכל יכולתה שלא יכשלו בה, ואפי' להתפלל ע"ז.

ונראה לבאר טעם לזה, שכשם שכל אדם אינו רוצה לגרום הפסד ממון לחבירו או נזק וצער אחר, וכשגורם כך הוא מצטער, ואע"פ שלעיתים גם הניזק אשם ולא נזהר בכל יכולתו, מ"מ לא נוח לאדם שיארע דבר תקלה על ידו. וא"כ על אחת כמה וכמה בעניינים הנצחיים והאמיתיים כמה צריכה אשה להזהר בכל יכולתה שלא תגרום תקלה ונזק רוחני ועונש לאחרים.

ויה"ר שבזכות התחזקות בצניעות נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

בברכה והערכה, א. מירושלים.

הנה ענין זה אינו ענין השקפתי גרידא וכד', אלא הוא ענין הלכתי גמור, שההולכת ברחוב בלבוש שאינו צנוע עוברת בלאו מן התורה ולפני עור לא תתן מכשול! כן מבואר בפ"י הרי"ף פערלא על הרס"ג עשה צו, מנחת אהרן כלל יג, צמח צדק ברכות פג מה. חוט שני מהגר"י קרליץ שליט"א הלי צניעות עמי מח, שו"ת יחוו"ד ח"ג סי' סז, וכן פסקו מרן הגר"ש וואזנר ומרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א. ועוד הרבה אחרונים.

ובגליון מס' 14 נתבאר בהרחבה ענין זה לכלליו ולפרטיו, ונתבאר שם דאין מקום כלל לטעון איהו דאזיק אנפשיה דלא היה לו להסתכל, ונחזור על הדברים בקצרה, דהעושה מעשה המעורר אצל חבירו רצון לחטוא עובר בלפני"ע, אף שהיה ביד חבירו להמנע מן העבירה, כדחז"י במלוא שלא בעדים (בי"מ עה:). ובמכה בנו גדול (מו"ק יז.), וכן הממציא לחבירו אמצעי לעבור העבירה עובר בלפני"ע (כמושיט כוס יין לנזיר בע"ז ו: ומלוא ולווה ברבית דס"פ איזהו נשך) אף שהיה בידו להמנע מן העבירה, ואדרבה אם גרם לחבירו להיות אנוס לעבור אי"ז פשוט שעובר בלפני"ע, עיי' קוה"ע ריש סי' עה שהוצרך להוכיח זאת. ואין לומר דסי' הכל מתחיל מראיתו, דהא ודאי אין לומר דעיי' ראייה לפי תומו הוי מכשיל את עצמו, דראייה כזו הינה התנהגות רגילה הנצרכת להולך בדרך, ומכשול הנגרם מראייה כזו בודאי נזקף לחובת האשה (ובעלה, על שהניחה בכך, במקרה הטוב...).

וחובה לשוב ולהבהיר כי דברים אלו אינם אלא לבאר את הדין עבור המפקקים והמזלזלים, אך באמת נושא זה אינו נתון לויכוח כלל, שהרי לא מצאנו ברבותינו גדולי הדורות מי שיחלוק על רשימת הפוסקים הנ"ל דאיכא לאו דלפני"ע בלבוש שאינו צנוע, וכן הורונו רבותינו הראשונים והאחרונים כי ע"פ תורתנו הקדושה חובת האשה להמנע מלצאת לרחוב בהופעה העלולה לגרום להסתכלות והרהור, עיי' : אגרת התשובה לרבינו יונה נח, ארחות צדיקים שער הגאווה, שלי"ה שער האותיות אות צ' צניעות, קב הישר פפ"ב, מעם לועז פ' וישלח, פלא יועץ ע' עריות וע' מחשבה, דרשות חת"ס עמי ר"יח ועמ' דש, דרשות שה"ל ח"א ע"מ קלו, מרן הגרא"מ שך זצ"ל בסי' ארחות הבית עמי קנ, ועוד. (דבריהם הובאו בגליון מס' 14). יה"ר שיערה ה' עלינו רוח טהרה ממרום, ומלאה הארץ דעה את ה' בב"א.

להלן מכתב שפורסם ב"יתד נאמ"י ו' טבת תשס"ז. מחמת חשיבותו ראינו לנכון לפרסמו.

בקשה מכל חלב

ברצוני להביע פן נוסף, כאוב מאד, בנושא הצניעות.

בספר לב אליהו (כרך ב' עמוד 13) מסופר מעשה ממרן הגה"צ רבי אליהו לאפיאן זצ"ל, שתלמיד משייכתו ביקש את רשותו להשתתף בחתונת קרובו שלא היתה לפי כל גדרי הצניעות, ואמר לו מרן זצ"ל: "שמע נא, אני כבר עברתי את גיל שמונים שנה, ועיור אנכי בעין אחת, ואעפ"כ כשאני עובר ברחוב אני מפחד שמא אכשל, ואילו אתה בחור צעיר עם שתי עיני בשר אינך חושש שתנזק? ובודומה לסיפור זה ה"י מספר הגאון רבי שמחה וסרמן זצ"ל (בן מרן הגר"א זצ"ל), על מרן רשכבה"ג החפץ חיים זיע"א שבשנות זקנותו המאוחרות התפתחה אופנה ללבישת שרולים קצת יותר קצרים, ומרן זצ"ל הביע את צערו על כך באמר, "מה הן חושבות שאנחנו מלאכים?"

אינני בא כמוכיח בשער, ודעת לנכון למי שיקרא מכתבי זה להבין את הזעקה בעקבות כל שינוי בהופעה החיצונית. ובכדי לחדד את המסר ראוי להביא מעשה שהיה מספר המגיד הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל, שפעם אחת נכנס פרופסור לישיבה גדולה בשעת הלימוד, וכדרכם של לומדי התורה נערכו ויכוחים סוערים בנושאים הנלמדים. הקולות הרמים צרמו לאוזניו של הפרופסור שלא התאפק ושאל את ראש הישיבה על כך, והלא גם אצלנו באוניברסיטה לומדים גמרא, אבל בשביל מה צריך לצעוק כל כך בקול, וענה לו רה"י במשל, באשה שעברה ברחוב וראתה אדם צועק לעזרה, עבור ילד שנדרס ונפגע בצורה קשה, שאלה אותו האשה אכן הנך צודק שצריך להזעיק עזרה אבל בשביל מה אתה צועק, וכשהתקרבה האשה לילד שנפגע וראתה כי בנה הוא התחילה גם היא לצעוק, שאל אותה אותו אדם, והלא אמרת שהצעקות לא יעזרו, ענתה לו "מה אתה מדבר והלא זה הילד שלי", סיים על כך רה"י שכך גם עבורנו התורה היא בבת עינינו ולכך אנו צועקים.

כמדומני שמשל זה יוכל להמחיש היטב את תחושת ענין הצניעות, שבעוד שעבור הנשים זו עוד * מצוה חשובה ויקרה, הלא עבורנו קיום מצוה זו כמו שצריך היא **בסיס מינמלי לשלוות הנפש, וכל פגיעה בה היא פגיעה קשה מאד ביכולתנו להסתובב ברחובותינו.**

בשם של הרבה יהודים כואבים א.ה. ירושלים

* למעשה גם עבור הנשים מצות הצניעות איננה 'עוד מצוה', אלא הרבה מעבר לכך. הצניעות היא המשקפת את רמתה הרוחנית של בת ישראל. וכדברי המהר"ל בגבורות ה' פ"ס וז"ל 'הרי שנטבתחו האמהות בפרט בצניעות, כי עיקר שבח האשה ומדרגתה העליונה היא הצניעות', ובעל פלא יועץ כתב בספרו חסד לאלפים (או"ח סי' ג'), כי כמעט כל עונש האשה בעולם הזה ובעולם הבא, וזכייתה לעולם הבא, תלוי בצניעות. כמו"כ ידועים דברי הגר"א זיע"א כי הצניעות לנקבות היא כלימוד התורה לזכרים. והדברים מתאימים ג"כ עם דברי רש"י בריש סוטה על דברי ריש לקיש אין מזווגין לו לאדם אשה אלא לפי מעשיו, ופי' רש"י 'צנועה! לצדיק ופרוצה לרשע'.

לזכוי הרבים

- הכנסים המיוחדים שהיו לאחרונה בענייני צניעות, בהשתתפות מרנן ורבנן שליט"א, ניתנים לשמיעה בטלפון במערכת קול הלשון.
מספר ישיר 03-6171011 ואח"כ להקיש את מס' הכנס כדלהלן:
- הכנס שהיה באולמי "וגשל" לפני ראש השנה - 39.
- הכנס שהיה באולמי תמיר מוצאי שבת חיי שרה - 43.
- הכנס הכנס שהתקיים בקרית ספר יום ג' ה' טבת - 45.
- הכנס שהתקיים באולמי תמיר בשפת אידיש ואנגלית מוצש"ק ויגש - 46.
- הכנס באנגלית לנשים באולמי חפצדי מוצאי עשרה בטבת - 47.
- הכנס שהתקיים בנתיבות מוצאי עשרה בטבת - 48.
- הכנס בביתר - 51.
- הכנס למורות ומחנכות ב"ב מוצש"ק וארא - 52,53.
- הכנס באשדוד - 54.

בשעת השיעור:

10 שניות אחורה- הקש	יותר בקול- #
10 שניות קדימה- 3	יותר בשקט- *
5 דק' אחורה- 4	להפסקה זמנית- 5 ולהמשך שוב
5 דק' קדימה- 6	חזרה להפריט קודם- 0
לאט יותר- 7	לשמיעת ההוראות- 8
מהר יותר- 9	

שידוכים!

שדכן למשפחות ליטאיות המעוניינות במטפחת או בכיסוי על הפאה וכד'. טל': 03-9335045 בשעות הערב.